

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Assurancerapport

Onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad voor Plantenrassen

---

Colofon

Titel   Onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid van het
                                  functioneren van de Raad voor Plantenrassen

Uitgebracht aan   directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Datum   22 november 2017

Kenmerk   2017-000221915

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding opdracht	4
1.2	Context	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Oordeel en aandachtspunten	6
2.1	Oordeel over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad in de periode 2012-2016	6
2.2	Aandachtspunten voor de komende periode	6
3	Raad voor plantenrassen heeft in de periode 2012 - 2016 doeltreffend gefunctioneerd	7
3.1	Ons oordeel met betrekking tot doeltreffendheid	7
3.2	Wettelijke taken en de additionele werkzaamheden zonder onderbreking uitgevoerd	7
3.3	Veel aandacht voor onafhankelijke uitvoering	7
3.4	Continuïteit is een aandachtspunt	8
4	Geen indicaties voor ondoelmatigheid	10
4.1	Ons oordeel met betrekking tot doelmatigheid	10
4.2	Een goed samenspel	10
4.3	Versterking van de informatiepositie is nodig	10
5	Verantwoording onderzoek	12
5.1	Aanleiding en doelstelling van het onderzoek	12
5.2	Object van onderzoek, afbakening en definities	12
5.3	Aanpak en werkzaamheden	12
5.4	Gehanteerde Standaard	14
5.5	Verspreiding rapport	14
6	Ondertekening	15
	Bijlage: Bronnenoverzicht	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding opdracht

De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen geeft in artikel 39, eerste lid aan dat ieder zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) eens in de vijf jaar op de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn functioneren beoordeeld moet worden. Ten behoeve van die beoordeling zendt de beleidsverantwoordelijke minister een verslag over het functioneren van een bepaalde ZBO aan beide Kamers van de Staten Generaal.

De Raad voor plantenrassen (hierna: de Raad) is een publiekrechtelijke ZBO zonder rechtspersoonlijkheid dat onder de rechtspersoon Staat valt. Aansturing en toezicht zijn bij de Minister van Economische Zaken (EZ) belegd. Binnen het ministerie van EZ is aansturing belegd bij de directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit (PAV) en het toezicht bij de directie Financieel Economische Zaken. Directie PAV heeft geen beleidsinhoudelijke verantwoordelijkheid maar slechts een systeemverantwoordelijkheid.

De directie PAV heeft vanuit die systeemverantwoordelijkheid de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad voor plantenrassen in de periode 2012 tot en met 2016.

1.2 Context

De Raad voor Plantenrassen is ingesteld met de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005. In deze wet zijn de wettelijke taken voor de Raad vastgelegd in artikel 2:

"Er is een Raad voor plantenrassen, die tot taak heeft:

- a. het inschrijven van rassen en opstanden in het rassenregister overeenkomstig hoofdstuk 4 van deze wet;
- b. het toelaten van rassen en opstanden overeenkomstig hoofdstuk 5 van deze wet;
- c. het verlenen van kwekersrecht overeenkomstig hoofdstuk 7 van deze wet;
- d. het op grond van artikel 26 opstellen en bekend maken van nationale lijsten van toegelaten rassen en opstanden, en
- e. het toelaten en in het rassenregister inschrijven van plantengroepen als bedoeld in artikel 85".

In de driepartijenovereenkomst tussen LNV¹ en de Raad met Naktuinbouw is geregeld dat het DUS-onderzoek² en de (ondersteunende) administratieve werkzaamheden belegd worden bij Naktuinbouw. Het DUS-onderzoek wordt uitgevoerd door de afdeling Rassenonderzoek en de ondersteunende administratieve werkzaamheden door het ondersteunend bureau.

Daarnaast is in bijlage vier van deze overeenkomst geregeld welke additionele werkzaamheden aan de Raad zijn opgedragen door LNV (thans EZ) en waar de Raad een coördinerende en opdrachtgevende taak heeft:

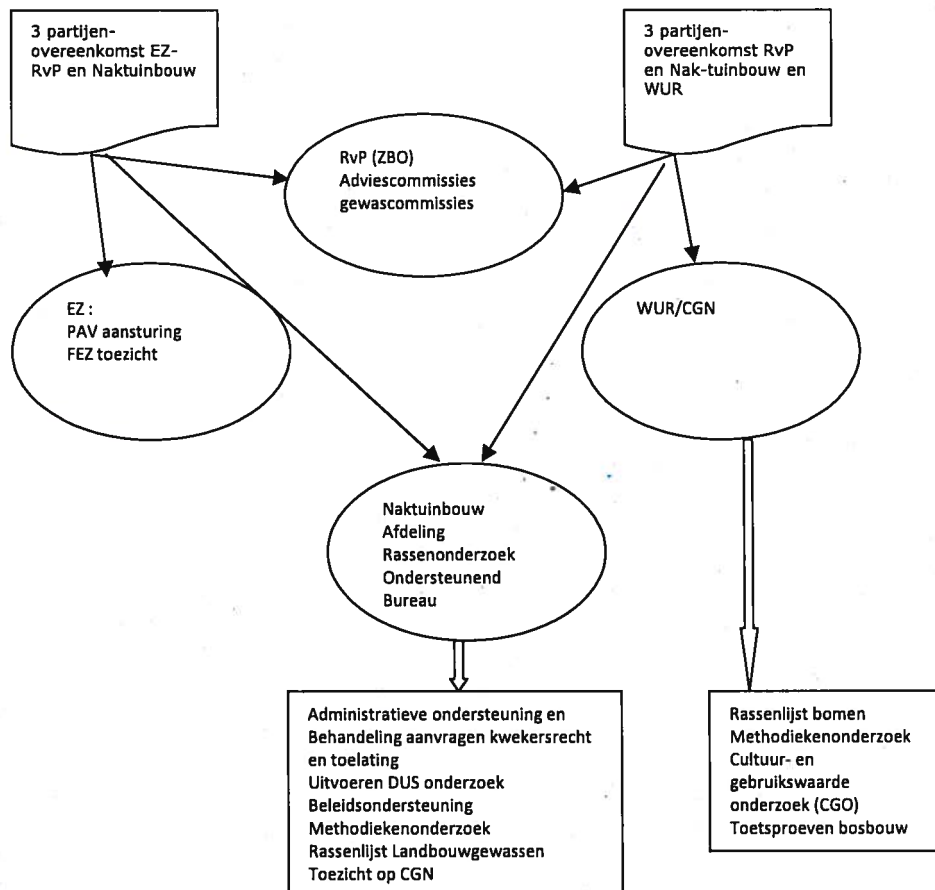
1. het inrichten en uitgeven van een Rassenlijst Bomen, (*uitvoering door Naktuinbouw en CGN*).
2. het inrichten van een Rassenlijst landbouwgewassen, (*uitvoering door Naktuinbouw*).

¹ De driepartijenovereenkomst is in december 2007 ondertekend door het toenmalige Ministerie van LNV. Het ministerie van EZ is de rechtsopvolger van LNV.

² Het verlenen van kwekersrecht vindt plaats op basis het zogenoemde DUS-onderzoek. Dit onderzoek richt zich op de onderscheidbaarheid (Distinct), homogeniteit (Uniform) en bestendigheid (Stability).

3. beleidsondersteuning terzake van rassenregistratie- en kwekersrechtonderzoek, (uitvoering door Naktuinbouw, WUR en mogelijk anderen).
4. methodiekonderzoek (uitvoering Naktuinbouw, WUR en eventueel anderen, onder regie van Naktuinbouw).
5. het opzetten van toetsproeven in de bosbouw (uitvoering CGN, onder regie van de Raad voor Plantenrassen).

In een driepartijenovereenkomst (2013) tussen de Raad, Naktuinbouw en Wageningen Universiteit Research (WUR) zijn in relatie tot het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) afspraken gemaakt over het Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek (CGO) bomen en de rassenlijst bomen.

Uitvoering van het technisch DUS-onderzoek vindt plaats door Naktuinbouw, afdeling Rassenonderzoek, daarbij ondersteund door adviezen van 24 gewascommissies. Het technisch onderzoek in de bosbouw wordt uitgevoerd door CGN, die ook deels het Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek doet (CGO). Ook voor een aantal additionele werkzaamheden is CGN de uitvoerder.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat het oordeel over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad op basis van het onderzoek. Daarnaast worden enkele aandachtspunten genoemd om het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad de komende periode te bevorderen.

In hoofdstuk 3 en 4 wordt een nadere toelichting gegeven ter onderbouwing. Hoofdstuk 5 bevat de verantwoording over het onderzoek en in hoofdstuk 6 staat de ondertekening.

2 Oordeel en aandachtspunten

2.1 Oordeel over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad in de periode 2012-2016

Op grond van ons onderzoek zijn wij van oordeel dat:

- de Raad voor plantenrassen in de periode 2012 tot en met 2016 doeltreffend heeft gefunctioneerd.
- over de betreffende periode geen indicaties aanwezig zijn die zouden kunnen wijzen op een ondoelmatigheid in de taakuitvoering door de Raad.

2.2 Aandachtspunten voor de komende periode

Op basis van ons onderzoek en de gevoerde gesprekken zien wij enkele aandachtspunten voor de komende periode om het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad te waarborgen.

- **Actualiseer alle kaders in samenhang met elkaar**
Er zijn veel verschillende kaderdocumenten (zie bijlage 1). Deze worden (deels) geactualiseerd en aangepast als gevolg van het verlopen van de kaders, maar ook naar aanleiding van deze evaluatie.
- **Houd de aandacht die er is voor de onafhankelijkheid in taakopvatting vast**
De Raad is erg scherp op welke taken wel en niet onder haar verantwoordelijkheid vallen. Dit is een belangrijke waarborg voor doeltreffend functioneren.
- **Agendeer het risico in de continuïteit**
De uitvoering van de taken is afhankelijk van financiële middelen en deskundigheid. Beide zijn voor de toekomst niet gegarandeerd. Maak steeds expliciet wat de (mogelijke) gevolgen zijn. Bespreek deze met het ministerie van Economische Zaken (EZ).
- **Koester het goede samenspel tussen de partijen ...**
Naast de formele overleggen tussen de verschillende partijen weten zij elkaar te vinden omdat er sprake is van korte lijnen en vertrouwen. Bijzonderheden komen hierdoor snel onder de aandacht. Dit is een krachtig onderdeel in het doelmatig functioneren.
- **... en werk tegelijkertijd verder aan de versterking van de informatiepositie van de Raad en EZ**
Meer inzicht in de kosten en voortgang maakt het formele toezicht en aansturing sterker en vergroot ook (tussentijds) de sturingsmogelijkheden.

3 Raad voor plantenrassen heeft in de periode 2012 - 2016 doeltreffend gefunctioneerd

3.1 **Ons oordeel met betrekking tot doeltreffendheid**

Het functioneren van de Raad is doeltreffend als de Raad de aan hem opgedragen taken onafgebroken en in onafhankelijkheid conform de daarbij gestelde eisen heeft uitgevoerd.

Wij stellen vast dat de Raad conform de daarvoor geldende kaders zijn taken heeft uitgevoerd in de periode 2012 tot en met 2016³.

3.2 **Wettelijke taken en de additionele werkzaamheden zonder onderbreking uitgevoerd**

De vijf wettelijke taken en de vijf additionele taken zijn door de Raad in de onderzochte periode zonder onderbreking uitgevoerd.

Uit onder andere de jaarverslagen van de Raad, Raadsnotulen, maar ook uit bijvoorbeeld de publicaties op de website van de Raad (zoals de Gazette, het publicatieblad van de Raad) blijkt dat en hoe de wettelijke taken (inclusief ondersteuning) en de additionele werkzaamheden in de periode 2012 tot en met 2016 zijn uitgevoerd.

Aan de hand van deze informatiebronnen, aangevuld met de informatie verkregen uit de interviews, stellen wij vast dat bij de taakuitvoering invulling is gegeven aan voorwaarden voor de taakuitvoering zoals onder andere transparantie, zorgvuldigheid naar personen en instellingen, toezicht op de kwaliteit van gebruikte procedures, samenstelling van de Raad en vergaderfrequentie en onafhankelijkheid.

De betrokkenen van de Raad en EZ die wij in het kader van ons onderzoek hebben gesproken zijn over het geheel genomen tevreden over de manier waarop een en ander functioneert.

3.3 **Veel aandacht voor onafhankelijke uitvoering**

Wij stellen vast dat bij de uitvoering van de taken de Raad veel aandacht heeft voor de onafhankelijkheid waarmee de uitvoering plaatsvindt.

De aandacht voor onafhankelijke uitvoering van de taken blijkt uit de raadsverslagen, discussienotities en de gesprekken die in het kader van dit onderzoek zijn gevoerd. Daaruit blijkt dat de Raad scherp is op welke taken wel en welke niet onder de verantwoordelijkheid van de Raad vallen. Waar nodig geacht, vindt afstemming plaats met EZ.

Er is daarnaast specifiek aandacht in de kaders en in de praktijk voor de onafhankelijkheid van de secretaris ten opzichte van Naktuinbouw, waar deze functie organisatorisch is ondergebracht. Er is een onafhankelijkheidsprotocol opgesteld om dit te borgen en de werking van dit protocol is een vast agendapunt in het tweewekelijkse overleg tussen voorzitter en secretaris. Volgens enkele respondenten was deze bijzondere positie van de secretaris

³ Door wijzigingen in de manier waarop de Raad en de taakuitvoering is georganiseerd zijn verschillende kaders verouderd. Bij het beoordelen van de praktijk zijn de geldende kaders als uitgangspunt genomen, waarbij is uitgegaan van de rechtsopvolgers (ook al waren deze niet in de kaders beschreven). Dit geldt bijvoorbeeld ten aanzien van de rol van de secretaris die eerst was belegd bij WJZ en die later is ondergebracht bij Naktuinbouw.

vooral in het begin van de onderzochte periode voor Naktuinbouw niet altijd duidelijk. Dat blijkt uit het genoemde feit dat soms aan de secretaris gevraagd werd bepaalde zaken voor Naktuinbouw in uitvoering te nemen. Maar door scherp te kijken vanuit de secretaris en de Raad is dat gedurende de onderzochte periode steeds beter geworden.

In de externe communicatie door Naktuinbouw namens de Raad, is niet altijd gebruik gemaakt van het briefpapier van de Raad, waardoor ten onrechte door het bedrijfsleven Naktuinbouw en de Raad als één organisatie gezien zouden worden. In interviews is aangegeven dat de Raad hier nauwkeuriger op let. Het ondersteunend bureau maakt momenteel een taakanalyse. Deze analyse moet ook duidelijk maken voor welke opdrachtgever (Naktuinbouw of de Raad) bepaalde correspondentie gevoerd wordt.

Daarnaast voorziet de procedure voor benoeming van nieuwe leden voor de Raad in het beoordelen van eventuele nevenfuncties⁴. Van Raadsleden wordt voorts verwacht dat zij veranderingen in hun "nevenfuncties" aan de secretaris dan wel in de Raad zelf melden. Er vindt geen registratie van nevenfuncties plaats⁵.

3.4 Continuïteit is een aandachtspunt

Hoewel in de onderzochte periode de taken onafgebroken zijn uitgevoerd, blijft continuïteit voor de komende periode een belangrijk aandachtspunt. De beschikbaarheid aan financiële middelen en aan expertise bij de Raad en bij uitvoerende organisaties kunnen aan die continuïteit afbreuk doen. Dezelfde factoren bepalen ook of de Raad in de toekomst het vermogen behoudt om in te spelen op innovatieve veranderingen in de veredelingssector.

Financiën

De financiële middelen voor de uitvoering van de wettelijke taak zijn geborgd via de tarieven. De kosten worden immers door de aanvragers betaald. Voor wat betreft de additionele werkzaamheden ligt dit anders. Deze worden (mede) door EZ gefinancierd en zijn de laatste jaren onderhevig aan taakstellingen. Dit is volgens meerdere respondenten een groter wordend risico voor de taakuitvoering.

Verder valt uit de raadsverslagen op dat enkele methodiekonderzoeken waren goedgekeurd, maar niet konden worden opgestart omdat de co-financiering nog niet rond was. Budgetten kunnen slechts beperkt worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Dat is een mogelijk risico voor het verliezen van toegekende middelen.

Expertise

Naast financiële middelen vormt de beschikbaarheid aan geschikte expertise een risico. Hierbij gaat het om expertise in de Raad, bij advies- en gewascommissies en bij de afdeling Rassenonderzoek van Naktuinbouw. Voor wat betreft de voorzitter en leden van de Raad wordt dat veroorzaakt doordat het moeilijk is mensen te vinden die onafhankelijk én deskundig zijn. Volgens verschillende respondenten wordt het voor mogelijke kandidaten niet aantrekkelijker door de in hun ogen lage vacatiegelden⁶. In de onderzochte periode is het wel steeds gelukt vervangende kandidaten voor vertrekkende Raadsleden te vinden. Verder wordt door meerdere respondenten de positie van de secretaris als kwetsbaar genoemd (geen achtervang).

⁴ artikel 13 kaderwet ZBO.

⁵ Het is verstandig de noodzaak van een registratie met EZ (thans LNV) te bespreken.

⁶ Vacatiegelden worden door de minister van EZ vastgesteld.

Innovatie

Geïnterviewden geven aan dat gezien de (internationale) ontwikkelingen het voor de hand ligt dat bedrijven meer willen investeren in nieuwe veredelingstechnieken. Denk daarbij onder andere aan Gene Editing. Als dit soort nieuwe veredelingstechnieken in Europees verband worden toegestaan, zal dit (extra) middelen vragen voor methodiekenonderzoek en toepassing daarvan in het DUS-onderzoek, zeker als de Raad zijn vooraanstaande positie internationaal wil behouden. Geïnterviewden geven daarnaast aan dat dit (specifieke) expertise (bij de verschillende onderzoeksinstellingen die daarbij betrokken zijn) zal vragen die mogelijk schaars/duur is.

4 Geen indicaties voor ondoelmatigheid

4.1 Ons oordeel met betrekking tot doelmatigheid

Het functioneren van de Raad is doelmatig als het niet meer offers (middelen) vraagt dan nodig is. Wij hebben voor de periode 2012-2016 geen indicaties gevonden die op een ondoelmatigheid in de taakuitvoering zouden kunnen wijzen.

Dit stellen we vast door de jaarverslagen en jaarrekeningen van de Raad en van Naktuinbouw over de jaren 2012-2016 naast elkaar te zetten en te analyseren ten aanzien van salariskosten per fte en de opslag voor overhead (toerekening ict, huisvesting ed). Deze cijferbeoordeling geven geen significante indicaties voor mogelijke ondoelmatigheden in de uitvoering door het ondersteunend Bureau.

Daarnaast zijn de verslagen van de overleggen van en tussen de verschillende partijen als informatiebron gebruikt om bijzonderheden gedurende de periode 2012-2016 te signaleren. Tevens zijn de signalen van het bedrijfsleven een belangrijke indicator om vast te stellen of er doelmatig gefunctioneerd is door de Raad. Deze signalen kunnen de vorm hebben van klachten of bezwaarschriften, maar kunnen ook uit het overleg met aanmelders of sectororganisaties of bijvoorbeeld uit seminars komen. Uit deze bronnen komen geen indicaties voor ondoelmatigheden in de uitvoering van de taken door de Raad.

4.2 Een goed samenspel

De Raad heeft in de uitvoering van zijn taken met meerdere actoren te maken. In het speelveld van de Raad spelen ook Naktuinbouw afdeling Rassenonderzoek, Naktuinbouw ondersteunend bureau, CGN, EZ, bezwaaradviescommissie, adviescommissie Bosbouw, gewascommissies en sectororganisaties zoals bijvoorbeeld Plantum, een rol. Het samenspel dat er vanuit de Raad met deze actoren is, kenmerkt zich door korte lijnen en veel vertrouwen, zo geven de respondenten aan. Dit samenspel wordt door verschillende respondenten genoemd als succesfactor voor het functioneren van de Raad en zou ook naar onze mening voor de toekomst moeten worden vastgehouden.

4.3 Versterking van de informatiepositie is nodig

Aanwezig inzicht met betrekking tot de kwaliteit van de uitvoering

In het samenspel tussen EZ, de Raad, Naktuinbouw en andere actoren is volgens de respondenten sprake van vertrouwen. Zij geven aan dat de Raad zeer alert is op signalen vanuit het bedrijfsleven. Als er iets mis gaat dan wordt dat vanzelf duidelijk want het is een 'kleine wereld'.

Uit de gesprekken, raadsverslagen en jaarverslagen van de Raad blijkt dat er ook niet heel veel is misgegaan in de onderzochte periode.

Er zijn wel casussen geweest, zoals een ten onrechte verleend kwekersrecht, maar de Raad werd daar altijd over ingelicht en kon, waar mogelijk actie ondernemen. Geïnterviewden geven aan dat dit voor hen een indicator is dat zij het goed doen.

Het toezicht door de Raad op de kwaliteit van het DUS-onderzoek maakt ook gebruik van hierboven genoemde mechanismen. Als er geen signalen zijn dat het niet goed loopt, dan vertrouwt de Raad er op dat Naktuinbouw het DUS-

onderzoek naar behoren uitvoert. Binnen Naktuinbouw zijn bovendien mechanismen aanwezig, zoals interne kwaliteitsaudits, die de kwaliteit bewaken. Daarnaast behandelt de Raad de periodieke auditrapportages van CPVO die gaan over de kwaliteit van afdeling Rassenonderzoek.

Aanwezig inzicht met betrekking tot de voortgang in de uitvoering

Het ondersteunend bureau maakt gebruik van de geautomatiseerde applicatie Navision. Navision is het primaire registratiesysteem van het (ondersteunend) bureau. Dit systeem zorgt ervoor dat bij goed gebruik de procedures worden gevolgd. Ook de afdeling Rassenonderzoek werkt met Navision. De interface tussen beide afdelingen is nu nog grotendeels handmatig. Er zijn dus nog verbeteringen mogelijk. Daarnaast is er geen koppeling met de financiële administratie, waarmee geborgd zou kunnen worden dat niet gestart kan worden met onderzoek voordat betaald is. Een situatie die in de afgelopen periode een paar keer is opgetreden.

De secretaris ontvangt iedere maand een overzicht uit Navision waaruit het aantal lopende aanvragen blijkt per sector en de daarbij verwachte opbrengst. Alle aanvragen, verleningen en toelatingen worden door de Raad gepubliceerd in de "Gazette", het publicatieblad dat door de Staatscourant wordt uitgegeven. Ook daarmee krijgt de Raad een goed zicht op de (omvang van) de uitvoering.

Ruimte voor verbetering

Er is inzicht in de totale kosten en opbrengsten van de afdeling Rassenonderzoek van Naktuinbouw en daarmee in de mate waarin de opbrengsten uit tarieven tezamen kostendekkend zijn. Ook voor de kosten van het ondersteunend bureau, die uit de aanmeldtarieven gefinancierd worden, bestaat dit inzicht.

Uit de jaarrekeningen van Naktuinbouw blijkt voor de afdeling Rassenonderzoek niet welke kosten gemaakt zijn in het kader van het voor de Raad uitgevoerde DUS onderzoek en welke kosten samenhangen met ander onderzoek (voor CPVO bijvoorbeeld). Over de kosten en opbrengsten van het uitgevoerd DUS onderzoek voor de Raad, wordt ook niet afzonderlijk verslag gedaan door Naktuinbouw aan de Raad. Hierdoor is het niet mogelijk voor de Raad om de kostendekkendheid⁷ van de tarieven die voor het DUS-onderzoek gelden, te bewaken.

Geïnterviewden geven aan dat in het kader van de nieuwe driepartijenovereenkomst tussen de Raad, Naktuinbouw en EZ onderzocht wordt op welk niveau inzicht gewenst is en op welke wijze dit inzicht gegeven kan worden.

Voor wat betreft de kosten voor de additionele werkzaamheden is er inzicht in de voor het betreffende jaar geplande en gerealiseerde kosten. Voor de methodiekenonderzoeken wil de Raad ook over een tussentijds beeld en een beeld over de jaren heen beschikken. Naktuinbouw heeft daarvoor nog geen projectenadministratie ingericht. Aan het invullen van een projectenadministratie wordt momenteel gewerkt.

⁷ Artikel 6, ZPW

5 Verantwoording onderzoek

5.1 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek

Met dit onderzoek wordt een oordeel gegeven over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de Raad voor plantenrassen in de periode 2012-2016.

Met dit onderzoek wordt invulling gegeven aan de evaluatieverplichting uit de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. In artikel 39, eerste lid staat dat ieder zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) eens in de vijf jaar op de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn functioneren beoordeeld moet evalueren. Ten behoeve van die beoordeling zendt de beleidsverantwoordelijke minister een verslag over het functioneren van een bepaald ZBO aan beide Kamers van de Staten Generaal.

Tevens geeft het onderzoek aandachtspunten voor de komende periode waarmee EZ en de Raad het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad kunnen waarborgen.

5.2 Object van onderzoek, afbakening en definities

Het functioneren van de Raad is doeltreffend als de Raad de aan haar opgedragen taken cf. de daarbij gestelde eisen heeft uitgevoerd. Het functioneren van de Raad is doelmatig als het niet meer offers (middelen) vraagt dan nodig is.

De doelmatigheidsvraag als zodanig is moeilijk te beantwoorden omdat een doelmatigheidsvraag een vergelijking vraagt van de huidige werkwijze met mogelijke alternatieven. Die zijn niet onderzocht. Daarom geeft het onderzoek ten aanzien van het doelmatig functioneren slechts een oordeel met beperkte zekerheid. We hebben nagegaan of er indicaties zijn die op ondoelmatigheden zouden kunnen wijzen.

Het onderzoek beperkt zich voorts tot de taken en het functioneren van de Raad in de periode 2012-2016 inclusief de werkzaamheden die door Naktuinbouw worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Raad.

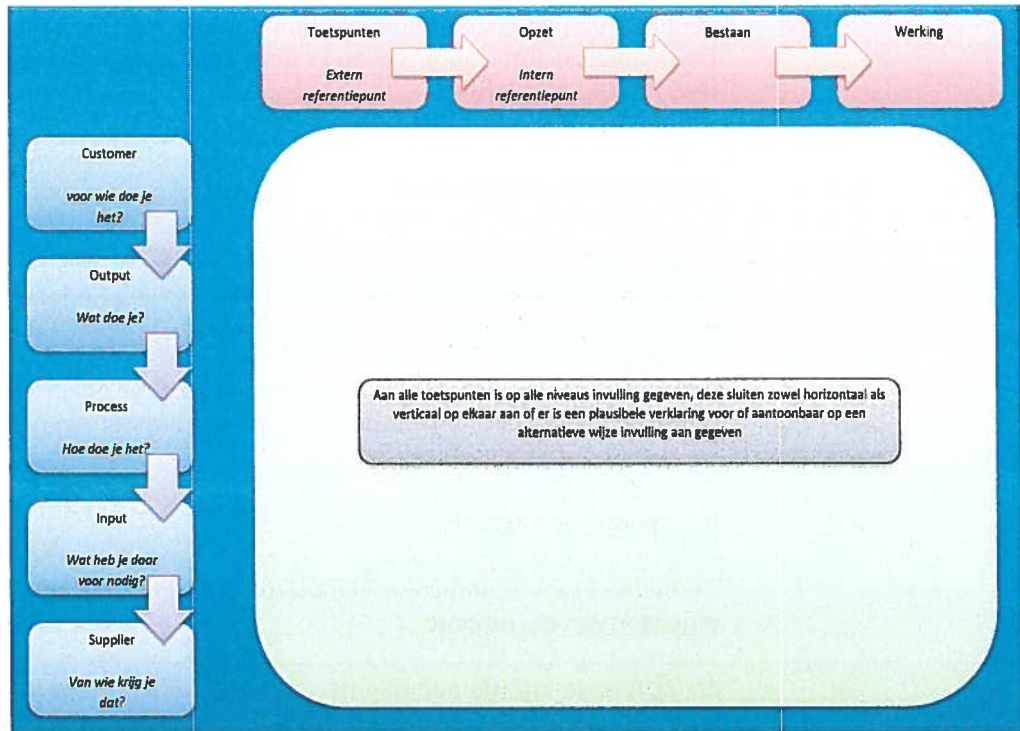
5.3 Aanpak en werkzaamheden

We hebben onderzocht welke eisen in de kaders (zie bijlage) worden gesteld ten aanzien van het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad en of daar in de praktijk op deze wijze invulling aan is gegeven.

Als theoretisch ordeningsprincipe hebben we daarbij (in overleg met de opdrachtgever) de volgende thema's benoemd (gebaseerd op SIPOC – Supplier, Input, Process, Output, Customer):

- Voor wie worden de taken uitgevoerd (rollen en verantwoordelijkheden)
- Welke taken worden uitgevoerd (opgedragen taken en gestelde eisen, waaronder kwaliteit)
- Hoe worden taken uitgevoerd (planning – sturing – verantwoording)
- Wat is er nodig voor taakuitvoering (middelen)
- Van wie komen de middelen (rollen en verantwoordelijkheden)

Schematisch:

Om een oordeel te kunnen geven over het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Documentstudie – opzet en uitvoering

Door middel van een documentstudie (zie bijlage voor een overzicht van bestudeerde documenten) hebben wij de opzet en uitvoering onderzocht.

Allereerst zijn we nagegaan welke kaders er zijn rondom het doelmatig en doeltreffend functioneren van de Raad. Vanuit de theorie (SIPOC) is een aantal thema's benoemd waarvan verwacht wordt dat deze in de kaders geregeld zijn. Wij hebben de opzet onderzocht door de kaders te vergelijken met de theorie. Deze vergelijking vormde input voor de onderwerpen tijdens de interviews.

Vervolgens hebben wij de uitvoering onderzocht door middel van een vergelijking van verschillende documenten met de kaders. Ook deze vergelijking vormde input voor de onderwerpen tijdens de interviews.

Interviews – functioneren van de Raad in de praktijk en aandachtspunten

Wij hebben het functioneren van de Raad in de praktijk onderzocht door het houden van semigestructureerde interviews met verschillende betrokkenen van de Raad en EZ. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de respondenten.

Tijdens de interviews zijn we ingegaan op hoe de betrokkenen terugkijken op de afgelopen periode, wat ging goed en wat kon beter, en welke aandachtspunten zien zij voor de komende periode. Daarnaast hebben we afhankelijk van de rol van de respondenten specifieke vragen gesteld met behulp van de documentstudie. De interviews hebben wij opgenomen en uitgewerkt in gespreksverslagen. Deze verslagen hebben wij voor eventuele aanpassingen en aanvullingen voorgelegd aan de respondenten.

Analyse & rapport

Op basis van de documentstudie en interview hebben wij een analyse uitgevoerd. De resultaten zijn weergegeven in deze rapportage. De rapportage is afgestemd met betrokken partijen.

5.4 Gehanteerde Standaard

Deze opdracht is uitgevoerd volgens de Standaard voor assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie (Standaard 3000D van de Nadere Verordening Controle en Overige Standaarden – NVCOS – van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants). Dit betekent dat met de rapportage zekerheid, dan wel beperkte zekerheid verschaft kan worden over de resultaten van het onderzoek.

5.5 Verspreiding rapport

De opdrachtgever, directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit, is eigenaar van dit rapport.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

In het kader van de openbaarmaking van ADR-rapporten is met het Ministerie van Economische Zaken afgesproken dat opdrachtgevers een managementreactie geven bij het rapport. Dit rapport wordt door de Minister van Economische Zaken voorzien van een reactie en aangeboden aan de Tweede Kamer. Voor de managementreactie bij het rapport wordt verwezen naar deze reactie.

6 Ondertekening

Den Haag, 22 november 2017

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R.J. Wetting', with a long horizontal stroke extending to the right.

R.J.Wetting RA RO

Auditdienst Rijk

Bijlage: Bronnenoverzicht

Respondenten

- Voorzitter Raad voor Plantenrassen
- Lid Raad voor Plantenrassen, tevens vice-voorzitter afdeling landbouwgewassen
- Lid Raad voor Plantenrassen, tevens vice-voorzitter afdeling bosbouwgewassen
- Lid Raad voor Plantenrassen, tevens vice-voorzitter afdeling tuinbouwgewassen
- Secretaris Raad voor Plantenrassen
- Hoofd afdeling Financien en Middelen van Naktuinbouw
- Directie PAV, twee verantwoordelijke beleidsmedewerkers

Documenten

Hieronder een overzicht van de belangrijkste hoofddocumenten die zijn meegenomen in de documentstudie. Daarnaast zijn verschillende interne documenten en correspondentie met en vanuit EZ bestudeerd.

Documenten met betrekking tot de kaders:

- Comptabiliteitswet 2001 en andere voorschriften voor financieel beheer binnen de rijksdienst
- Kaderwet ZBO's
- Zaaizaad en plantgoedwet 2005
- Besluit werkzaamheden RVP (geldend van 30-9-2012 tot heden)
- Regeling werkzaamheden RVP (geldend van 1-1-2016 tot heden)
- Bestuursreglement (geldend vanaf 28-3-2013 tot heden)
- Aansturingsarrangement EZ – RVP (juli 2007)
- Driepartijenovereenkomst incl bijlagen, tussen Naktuinbouw, LNV en de Raad voor Plantenrassen (december 2007)
- Onafhankelijkheidsprotocol
- Overeenkomst RvP en CGN (2013)

Documenten met betrekking tot de uitvoering in de periode 2012 - 2016:

- Procesbeschrijvingen Naktuinbouw
- Jaarverslagen RVP
- Jaarverslagen Naktuinbouw
- Jaarverslagen CGN
- Jaarrekeningen Naktuinbouw
- Verslagen overleg RVP-Naktuinbouw
- Verslagen overleg LNV-RVP
- Verslagen overleg afdelingen RVP
- Auditrapporten van de Auditservice CPVO, 2013 en 2016
- Evaluatie vorige periode en evaluatie Naktuinbouw
- Aanvragen en verantwoordingen additionele werkzaamheden

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00

